

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий інститут управління, економіки та природокористування
Кафедра публічного управління та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

В.П. Казарін

«26» 02 2021 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

для проведення фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності 051 «Економіка» (освітня програма «Організація бізнесу») на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр»

УХВАЛЕНО

на засіданні кафедри публічного управління та економіки
протокол № 10 від «25» січня 2021 р.

Зав. кафедри С. О. Кравченко

КИЇВ 2021

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності 051 «Економіка» (освітня програма «Організація бізнесу») на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр». – К.: ТНУ імені В.І.Вернадського, 2021. – 13 с.

Укладачі:

Е.Б. Бойченко – д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та економіки

Н.Ф.Чечетова – д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та економіки

Л.М. Кобиляцька – к.е.н., доцент, доцент кафедри публічного управління та економіки

Рецензенти:

І.О. Петровська – к.е.н., доцент, завідувач кафедри індустрії гостинності та сталого розвитку Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського

В.В.Корнєєв, д.е.н., професор, професор кафедри фінансів і обліку Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського

Розглянуто та ухвалено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського,
протокол № від «___»_____ 2021 року.

ЗМІСТ

I. Загальні положення.....	4
II. Організаційно-методичні рекомендації.....	4
III. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури для підготовки до вступних випробувань.....	5
IV. Інтернет-ресурси для підготовки до вступних випробувань.....	13

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» зі спеціальності 051 «Економіка», на основі ОКР «молодший спеціаліст» передбачає фаховий випробування з дисциплін: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Економіка підприємства».

Програма фахового випробування розроблена з метою надання допомоги абітурієнтам в підготовці до його складання. Програма охоплює основну проблематику дисциплін «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Економіка підприємства», які дозволяють перевірити та оцінити необхідний рівень набутих знань та практичних навичок і є базовими для подальшого опанування бакалаврської програми.

II. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

На основі запропонованих питань з дисциплін «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Економіка підприємства» сформовано варіанти білетів фахового випробування, кожен з яких включає 3 теоретичні питання та 5 тестових завдань. Повна відповідь на кожне теоретичне запитання оцінюється в 50 балів. З усіх представлених на тест відповідей абітурієнт має обрати одну, яку він вважає вірною. Тестове завдання оцінюється в 10 балів. Неправильна відповідь балів не дає. Загальна сума усіх завдань дає можливість отримати максимум 200 балів. Після закінчення екзамену по кожному варіанту комісія визначає загальну суму балів за правильні відповіді.

Абітурієнт, який за сумою правильних відповідей набрав сто балів і вище, вважається таким, що склав випробування. Тривалість випробування академічні 2 години.

Абітурієнту забороняється користуватися будь-якими носіями інформації.

III. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ОКРЕМИХ ДИСЦИПЛІН ТА СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Мета вивчення дисципліни: формування економічного світогляду та основ наукового економічного мислення, засвоєння категорій і законів економічного життя суспільства, розуміння зв'язків між економічними процесами і явищами, які мають місце в реальному світі, створення основи для вивчення дисциплін професійного спрямування.

Завдання дисципліни: всебічне вивчення та наукове обґрунтування загальних засад економічного життя суспільства; розуміння суті та умов підприємницької діяльності, конкуренції та монополії.

Предмет дисципліни: система економічних або виробничих відносин (соціально-економічних та загальних організаційно-економічних) в їх єдності та взаємозв'язку з продуктивними силами та політичними, ідеологічними та соціальними інститутами суспільства.

Перелік теоретичних питань, що виносяться на вступні випробування

1. Мета, функції економічної теорії.
2. Етапи становлення економічної теорії.
3. Типи економічних систем та їх характеристика.
4. Власність: економічна сутність, форми та типи власності.
5. Сутність та структура суспільного виробництва. Матеріальне і нематеріальне виробництво.
6. Форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне.
7. Ефективність виробництва, її сутність, економічні показники.
8. Витрати виробництва, структура та шляхи зниження.

9. Походження, сутність та функції грошей. Грошовий обіг та його закони.
10. Сутність ринку, його риси, функції, структура. Ринковий механізм та його основні елементи.
11. Сутність ринкової інфраструктури, її основні елементи та функції.
12. Біржі, їх види та функції.
13. Конкуренція, її сутність, види та форми в ринковій економіці.
14. Капітал. Кругообіг та обіг капіталу.
15. Основний капітал, його фізичний і моральний знос.
16. Причини, мета, зміст і соціально-економічні наслідки приватизації в Україні.
17. Підприємництво, його суть, умови та функції.
18. Земельна рента: сутність, види.
19. Економічна роль держави, функції та причини втручання в економіку.
20. Сучасні моделі державного регулювання економіки.
21. Валовий внутрішній продукт та методи його розрахунку.
22. Економічне зростання: необхідність, сутність та фактори.
23. Циклічність економічного розвитку. Економічний цикл та його фази.
24. Безробіття. Форми та рівень безробіття.
25. Інфляція: сутність, види, соціально-економічні наслідки.
26. Структура банківської системи. Функції Центрального та комерційних банків.
27. Дефіцит державного бюджету, способи його фінансування.
28. Державний борг: причини виникнення, види та наслідки. Управління державним боргом.
29. Інтеграція України у світове господарство.
30. Економічні аспекти глобальних проблем людства.

Список літератури для підготовки до вступних випробувань

1. Економічна теорія: навч. посіб. / Л.С. Шевченко та ін.; за заг. ред. Л.С.Шевченко. — Харків : Право, 2016. — 267 с.

2. Економічна теорія: навч. посіб. / О. В. Стефанишин, М. В. Квак, М.В.Кічурчак, М. І. Терехух. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. — 335 с.
3. Економічна теорія: практикум / І. І. Вініченко, Г. Є. Павлова, С.В.Васильєв, Л.М. Курбацька. — Дніпро : Біла К. О., 2016. — 371 с
4. Економічна теорія. Політекономія : підручник / В.Д. Базилевич, В.М.Попов, К.С. Базилевич, Н.І. Гражевська.- Київ : Знання, 2014. - 710 с.
5. Економічна теорія : навч. посіб. / Холявко Н. І.— Чернігів : Навч.-наук. ін-т економіки Черніг. нац. технологічного ун-ту, 2014. — 218 с.
6. Кузняк Б. Я. Основи економічної теорії: навч. посіб. / Б.Я. Кузняк.— Полтава: АСМІ, 2015. — 394 с.
7. Основи економічної теорії: практикум / Буторіна В. Б., Свідер О. П. — Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2017. — 120 с.

МАКРОЕКОНОМІКА

Мета вивчення дисципліни: формування системи знань про закономірності розвитку економіки країни як єдиного цілого, прищепити навички використання різних методів кількісного аналізу економічних процесів, які визначають стан і характер соціально-економічного розвитку України та країн світу.

Завдання дисципліни: розкриття стану та характеру функціонування економічної системи як єдиного цілого, методика обчислення макроекономічних показників, що відображають її динамізм; аналіз моделей макроекономічної рівноваги на товарному, грошовому ринках, ринках капіталів і праці, причини макроекономічної нестабільності, форми її прояву; впливу грошово-кредитної, бюджетно-податкової, зовнішньоекономічної, курсової політики, стану державного бюджету, торговельного та платіжного балансів на сталий економічний розвиток.

Предмет дисципліни: причинно-наслідковий механізм функціонування економіки, який являє собою сукупність зв'язків між окремими макроекономічними процесами та явищами.

Перелік теоретичних питань, що виносяться на вступні випробування

1. Економічна система як об'єкт макроекономіки.
2. Суб'єкти макроекономіки та форми прояву їх економічної активності.
3. Валовий внутрішній продукт (ВВП) та методи його розрахунку.
4. Похідні від ВВП макроекономічні показники: економічний зміст та вимірювання.
5. Номінальний та реальний ВВП. Індекси цін.
6. Система національних рахунків як міжнародний стандарт макроекономічного рахівництва.
7. Сукупний попит: зміст, цінові та нецінові фактори. Крива AD.
8. Сукупна пропозиція: зміст, цінові та нецінові фактори. Крива AS.
9. Причини та види циклічних коливань. Державне антициклічне регулювання.
10. Ринковий механізм та його основні елементи.
11. Безробіття як макроекономічна проблема. Форми та рівень безробіття. Закон Оукена.
12. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Крива Філіпса.
13. Ринок праці: класична функція попиту на працю; кейнсіанська функція попиту на працю.
14. Попит на споживчі товари та функція споживання. Схильність до споживання. Вплив споживання на динаміку національного виробництва.
15. Заощадження: сутність, причини, функція. Схильність до заощаджень.
16. Інвестиції: сутність, види, роль та функція.
17. Зміст та структура грошово-кредитної системи.
18. Структура банківської системи. Функції Центрального та комерційних банків.
19. Податково-бюджетна політика: сутність, цілі та інструменти.
20. Податки: сутність, функції, принципи побудови податкової системи.
21. Дефіцит державного бюджету, способи його фінансування.

22. Грошова маса: зміст та структура.
23. Монетарна політика: цілі, види та інструменти.
24. Макроекономічна рівновага на товарному і грошовому ринках.
25. Економічне зростання: необхідність, сутність та фактори.
26. Державний борг та його вплив на національну економіку. Управління державним боргом.
27. Платіжний баланс країни: зміст та структура.
28. Світова валютна система: основні поняття, структура.
29. Оцінка нерівності розподілу доходів. Модель кривої Лоренца. Коефіцієнт Джині.
30. Інтеграція України у світове господарство.

Список літератури для підготовки до вступних випробувань

1. Данилович-Кропивницька М.Л. Макроекономіка : навч. посіб. / М.Л.Данилович-Кропивницька, П. І. Стецюк, І. О. Тивончук .— Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. — 289 с.
2. Економічна теорія. Макроекономіка: навч. посібник / Укл. М.А.Слатвінський. – Умань., 2014. — 188 с.
3. Макроекономіка : зб. завдань для самост. роботи та контролю знань / А.О.Задоя, С. В. Кузьмінов, Г. Я. Глуха, Е. М. Лимонова. —Дніпропетровськ : Дніпропетр. ун-т ім. А. Нобеля, 2014. —111с.
4. Макроекономіка: практикум / Ящишина І. В., Буторіна В. Б.— Кам'янець-Подільський : Сисин Я. І., 2014. — 119 с.
5. П'ясецька-Устич С. В. Макроекономіка : практикум / П'ясецька-Устич С.В.— Ужгород : РІК-У, 2017. — 270 с.
6. Резнік Н. П. Макроекономіка : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Н. П.Резнік, М.П.Талавиря, О.В. Пашенко— Київ : КиМУ, 2015. — 553 с.
7. Соболева О.П. Макроекономіка. Навчальний посібник / О.П. Соболева. – Харків: ХІБС УБС НБУ, 2013 – 158 с.

8. Тюхтенко Н. А. Макроекономіка : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Н. А. Тюхтенко, К. М. Синякова— Херсон : Олді-плюс, 2016. — 351 с.

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Мет а вивчення дисципліни: опанування певним обсягом теоретичних і практичних знань відносно ключових розділів прикладної економіки, організації та ефективності господарювання на рівні основної структурної ланки виробництва – підприємства, вибору головних напрямків діяльності підприємства, шляхів розвитку виробництва в ринкових умовах господарювання.

Завдання дисципліни: вивчення господарських процесів, що відбуваються у виробничо-комерційних системах підприємств; закріплення комплексу економічних знань і засвоєння досягнень теорії та практики управління підприємствами.

Предмет дисципліни: теорія та практика господарювання на рівні підприємства; конкретні форми та методи господарювання, принципи формування й використання виробничого потенціалу; взаємодія всіх видів ресурсів; організації та ефективності господарсько-комерційної діяльності підприємства.

Перелік теоретичних питань, що виносяться на вступні випробування

1. Підприємство як господарська система.
2. Види підприємств за класифікаційними ознаками.
3. Функції, методи, структура управління підприємством.
4. Показники та методи визначення продуктивності праці на підприємстві.
5. Засоби виробництва та виробничі фонди, їх складові частини та взаємозв'язки.
6. Облік та оцінка основних виробничих фондів підприємства.
7. Класифікація та структура основних виробничих фондів підприємства.
8. Амортизація основних фондів. Норми амортизаційних відрахувань на реновацію основних фондів.

9. Показники ефективності відтворення та рівня використання основних фондів.
10. Сутність, функції і принципи організації заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата.
11. Системи оплати праці.
12. Поняття, класифікація і структура персоналу.
13. Облік та оцінка персоналу підприємства. Методика визначення чисельності окремих категорій персоналу.
14. Продуктивність праці: сутність, показники та методи її вимірювання. Фактори та резерви зростання продуктивності праці.
15. Загальна характеристика фінансових ресурсів (коштів) підприємства.
16. Інвестиції підприємства: поняття та функціонально-економічний склад.
17. Оцінка економічної ефективності капітальних вкладень: загальні положення.
18. Поняття виробничої та соціальної інфраструктури підприємства.
19. Внутрішньозаводське планування на підприємстві.
20. Поняття, види та показники собівартості продукції.
21. Класифікація витрат на виробництво.
22. Проблеми і шляхи зниження собівартості продукції на підприємстві.
23. Прибуток підприємства в сучасних умовах господарювання.
24. Дохід підприємства: поняття, обчислення величини, сфера практичного застосування, порядок розподілу.
25. Рентабельність діяльності підприємства, її різновиди та методи обчислення.
26. Матеріально-технічне забезпечення підприємства.
27. Поняття і класифікація інноваційних процесів, що відбуваються на підприємстві.
28. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства.
29. Реструктуризація та санація (фінансове оздоровлення) підприємства
30. Банкрутство підприємства як економічне явище.

Список літератури для підготовки до вступних випробувань

1. Економіка підприємства: навч. посіб. / І. М. Посохов, В. Г. Дюжев, С.В.Сусліков, К. О. Тимофєєва .— Харків : НТУ "ХП", 2016. — 372 с.
2. Економіка підприємства сфери послуг : навч. посіб. / Дуда С. Т., Ільчук О. О.— Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2016. — 262 с.
3. Економіка підприємства: практикум / А. О. Азарова, Л. О. Нікіфорова.— Вінниця : ВНТУ, 2016. — 215 с.
4. Економіка підприємства: практикум / Л. Д. Глущенко, Т. М. Пілявоз, М.В.Бальзан.— Вінниця : ВНТУ, 2016.
5. Економіка підприємства: навч. посіб. : практикум / Я. С. Витвицький, У.Я.Витвицька, Н. О. Гавадзин, Р. Р. Зелінський.— Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. — 306 с.
6. Економіка підприємства: навчальний практикум : навч. посіб. / О. І. Піжук, Г.С.Мельничук, І. В. Минчинська, В. В. Ткаченко.— Ірпінь : НУДПСУ, 2016. — 337 с.
7. Могилевська О. Ю. Економіка підприємства: теорія і практика : навч. посіб. / О.Ю. Могилевська.— Київ : КиМУ, 2017. — 294 с.
8. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-ХІІ. Ред. станом на 18.02.2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
9. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ. Ред. станом на 18.12.2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

ІV.ІНТЕРНЕТ–РЕСУРСИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

- 1.Офіційний сайт Державної служби статистики України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

- 2.Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.me.gov.ua](http://www.me.gov.ua)
- 3.Офіційний сайт Міністерства фінансів України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http:// www.minfin.gov.ua>
- 4.Офіційний сайт Національного банку України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http:// bank.gov.ua>
- 5.Національна бібліотека імені В.І.Вернадського: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>